

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.—fill.
Félévre . . 4 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egyes szám ára 20 fill.

Kiadóhivatal:
Zrinyi-tér 46. sz.

Hol az előfizetések és a
hirdetések
elfogadtnak.

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Szerkesztői iroda:

Zrinyi-tér 46 sz.

hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Selyemtermelésünk.

(N.) Ellőttünk fekszik a m. kir. földművelésügyi miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelőségének jelentése. Az ország selyemtermelésének és selyem iparának 20 éves fejlődéséről számol be: a selyemtermelési felügyelőség felállításától, 1880-tól kezdődő és 1900. évig bezárólag tartó 20 évi munkáról.

Szinte el sem lehet hinni azt a rohamos haladást, amit az ország a selyemtermelés terén kifejtett. Két évtized előtt népünk nagy része előtt ismeretlen kereset forrás volt a selyemtenyésztés, az okszerű kezelés pedig egyáltalán. Nem állottak rendelkezésre szederfák a kellő mennyiségben, azok tervszerű ültetéséről nem gondoskodtak; így nemcsak ki volt zárva a selyemtenyésztés terjedése, hanem a termelt selyem is gyenge minőségű volt. 1879. évben az ország összes selyemgubó termelése 2,507 kg. Ezzel szemben az 1900. évi termelés eredménye 1.354,118 kg.-ra rugott, ennyi került beváltásra 2.517,167 K árban.

A selyem iparral foglalkozók keresete pedig a gyárakban 1.180,000 K volt.

E hatalmas nemzetgazdasági eredmény létrehozása az országos selyemtenyésztési felügyelőség érdeme. A kormány kevés hasonló intézményt létesített, mely olyan hathatós a nemzeti vagyonosodásra jótékony eredménnyel járt. Két évtized alatt tudott teremteni az intézmény úgy szólván semmiből az ország népei számára egy olyan új kereset forrást, mely évente közel 4.000,000 K-val szaporítja a nemzet bevételeit.

Ma már az ország vármegyéinek fele foglalkozik selyemtenyésztéssel, körülbelül 90,000 család. Azonkívül négy gyárban, átlag 300—400 munkásnak ad a selyemgombolyítás munkát.

Sok türelem és kitartás kellett, amíg meg bírták törni népünk konzervatív közönyét; míg az a tudatlan paraszt ki évszázadok óta ugyanazt a foglalkozást üzte, rá adta a fejét az újításra. Főszeközül szolgált ebben, hogy a felügyelőség az ország alkalmas vidékeit szederfa csemetékkel látta el, a községi faiskolákat pedig al-

kalmassal. Indítványára a vármegyékben járási faiskola felügyelőségek állítottak fel. Szóval első sorban kellő mennyiségű szederfa állomány létesítéséről történt gondoskodás. Ahol ez megvolt, ott ingyen selyem petét osztattak ki, oktatták a népet a selyemtenyésztésben. Így lassan-lassan annyira megerősödött a selyemtenyésztés, hogy évi termelésünk a világ piaczon is úgy mennyiségre, mint minőségre számot tevő jelentőségre emelkedett.

Ujabbán még egy faktor járult a selyemtenyésztés fejlődéséhez: a selyem fonodák felállítása. A felügyelőség eddig a selymet gubó alakjában volt kénytelen a külföldi piacra vinni. Mivel pedig a gubó csekély fajsúlyánál fogva nagy szállítási költséget igényelt, ezt a költség többletet a termelők szenvedték azzal, hogy a gubót megfelelő olcsóbb árban volt kénytelen a felügyelőség beváltani. Ma azonban a selyem fonodák veszik át a gubót és feldolgozzák kész selyemnek, így a felügyelőség magasabb árban válthatja be a gubókat. Szóval a termelők keresete emelkedett.

A vármegyék közt a termelésben

Nővérek.

— Irta: GOTTIER LAJOS. —

Ritka vőlegény az olyan, aki szívesen hallgatja nászindulól azt a dobot, a mit jövendőbeli apósa háza előtt ütnek meg, hogy azt ellicizálják. S ha különösen gyenge idegzetű a szerelmes hős, rendszeren visszavonulót is fű utána. Így tett Héderházy Gida is, amikor Horváth Jolán apjának a házat elárverezték. Minden kommentár nélkül visza küldte Jólannak a jeggyűrűt, pedig a kaucziót letehetette volna ő is. Az öreg Horváth meg igen tréfásan foghata föl a dolgot, azt gondolván magában, hogy ha már a hitelezők megüttették a dobot, a vitéz, főhadnagy — a vőlegény — megfuvta ta

a retraite marsot, ő kiegészíti ezt az egész manővert egy lövéssel.

Így történt, hogy a három Horváth leány teljesen árván maradt azzal a szerény jövedelemmel, a mit boldogult anyjuk után örökölték Jolán 18 éves volt akkor, Margit 14 és Ada 6 Héderházy meg volt tapintatos, hogy elhelyeztette magát egy más garnisonba.

Jolán pedig felöltötte a gyászruhát, azaz hogy elébb meg kellett varrnia, úgy a magát, mint két kis testvérét, mert most már kész Elsinger-féle toilettekre nem tellett. Aztán kihurczokoltak a nagy házból, és egy félreeső utcában, szerény kis lakást béreltek ki. A jó kis várósiak elleintén élénken sajnálkoztak a három árva fölött, és a sok részvéltatogatás miatt, szegény Jolán

alig sirhatta ki magát tisztességesen. Nap-pal csak úgy lopva, de éjjelenként annál bővebben kárpótolta magát a mulasztásért.

Később aztán — a mint szokás — napirendre tért a nagy közönség az egész eset fölött. Lassanként a rendes kerékvágásba jött minden.

Abbol a virágzó szép fiatal leányból pedig a ki előtt eddig rózsás színben állott az egész világ, egyszerre érett hölgy lett, a ki az életet a maga meztelen komorságában látta maga előtt, s éles eszével belé is találta magát egyszerre. Kellett is, hogy úgy legyen. Csak az a bolond, fájó szive ellenkezett, és vergődött néha. De ha kis nővéreire nézett, olyan ujult erő szállta meg, a minőt csak valódi köteletségérzet és munkakedv szülhetnek.

A BÉKA!

Csoda olcsóság a Béka boltban.

A BÉKA boltba Pécssett megérkeztek már a legújabb női és férfi ruhaszövetek, selymek, és voil de láinek. Továbbá zephir kanavász, és vásznak. Asztal és ágyterítők valamint retenettes nagy ratár Futó és asztali szőnyegben. Papi reverenda szövetekből nagy választék. Mind meglepő olcsó árban kapható a BÉKA boltban PÉCSETT. Irgalmasok-utca 10. sz. Saját házában.

első hely Bács-Bodrogot illeti, mely az 1900, évben egymagában közel fél millió kg. selyembubót termelt. Ezzel szemben bizony nagyon csekély a mi vármegyénk termelése, amely az említett évben összesen 13,171 kg.-ra rug.

A selyemtenyésztéssel a szegényebb nép osztály foglalkozik, akinél az a jövedelem, amihez a selyemtenyésztés révén jut, sokkal szűkebb, mint különben. Épp azért szükségesnek tartanók, hogy gondoskodjanak az illetékes tényezők arról, hogy a selyemtenyésztés minél nagyobb mérvben terjedjen Somogyvármegyében, ahol bizony szomorúan nagy számmal vannak a szegényebb néposztályhoz tartozók. És ez annál fontosabb, mert a selyemtenyésztéssel járó munka olyan természetű, mely a munkás családfőtől legfeljebb felügyeletet kíván, a dolog egyéb részét elvégezhetik a családtagok, akik különben nem keresnek.

Buzdítsák, ösztönözzék a népet a selyemtenyésztésre, amelynek hasznát első sorban ő maga élvezi, de amely másrészt ma már a nemzet vagyonosodásában is jelentékeny tényező.

Nyelvében él a nemzet.

Uton utfélen hirdetjük és szeretjük hangoztatni, hogy mennyire magyarok vagyunk. Szép és hangzatos szavak röppennek el az emberek ajkáról, minden ünnepélyes alkalmakor. De hiába csak igaz az, hogy

A Margit nevelését, melynek ugyis kitűnő alapja volt, teljessen bevégezte. S akkor ketten fogtak hozzá Adát tanítani, és művelni. Rajongással csügtek mind ketten azon az édes, szép kis szőke gyermekén. Az évek multak, s míg Ada gyönyörűen fölserdült, Margitból lassanként olyan halavány megtört leány lett, mint idősebb nővére, a kit ugys példányképpül választott magának. Mindig úgy tekintett rá, mint valami felsőbb lényre. Olyan is volt az, mint egy szent. Szerényen dolgozva járt-kelt a házból, reggeltől estig. Süttött, főzött, mosot varrt, soha se ment ki a házból. Egy kis lánycelédet tartottak, azzal kinlódott. Minden szórakozása abból állott, ha napi munkáját bevégezte leülhetet valami jó könyvet olvasni. Elég nagy kertjük volt, nyáron ott töltötte szabadidejét, virágai meg könyvei között. Ha valami dolog volt a házon kívül, teszem föl bevásárlások, vagy adófizetés, ezeket Margit végezte el. Ő tartotta fön az ösmeretségeket is, néhány uri házzal, a kikkel még szüleik jó barátságban voltak. Nagy ritkáb el-el járt látogatásokat tenni a kis Addával. Jolánt eleinte szinte meghivogatták, de aztán, mert látták, hogy csakugyan nem megy ki a ház-

repül a szó gyorsan hangzó, s mire elhangzott már el is felejtették.

Ime egy példa amely befogja bizonyítani mindazt amit mondani akarunk.

Ki ne hallotta volna már számtalanszor ezt a mondatot: „Nyelvében él a nemzet.“ — De sajnos és való, hogy sok helyen és sok alkalommal ez a mondat csak akkor kelt hatást ha elhangzik s ha már elhangzott feleltjük az értelmét. Az iskolákban díjakat osztanak ki az olyan tanítóknak kik meg akadályozzák a germanizálást. Ez igen szép és üdvös dolog. Ha már elkezdődik a magyarosítás az iskolában, hát akkor már joggal várhatjuk azt is, hogy az életben folytatódjék. De ez nincs meg. Szomorú példája ennek a kijelentésnek az, hogyha egy magyar szintársulat jó városunkba és a kulturát, óhajítja hazánk édesen zengzetes nyelvén művelni, hát erre nem képes, mert a színház üres. A közönség nem pártolja őket. S ilyen formán a magyar nyelv terjesztője, és apostola a művész, nem lehonját a hazában. Koplal fázik, éheznek, de csak tűr és szenved tovább, mert táplálja a hazaszeretetet, és melegíti a honszerelme lángja. — A magyar színész valóságos mártír. Míg elenben a külföldről beözönlő német kóklerék és zengerájok (artisták), uri módon élnek és a markukba röhögnek a mi butaságunk fölött. — Jólehet, hogy most már sok magyar városban nem hallgatják meg őket, s nem kapnak engedélyt. Őket a kik felütik 2-3 napra a sátorfájukat a vidéki nagyvendéglők termeiben, szívesen látogatja a hiszékeny publikum és felül nekik.

Oda adja megtakarított filléreit és szörnyen nagyokat nevet, ha nem is ért egy szót sem a bécsi, dialectusban előadott couplékból. — No de hát ez a sikkes dolog. A mult vasárnap és hétfőn történt városunkban, hogy az embernek 4-5 részre kellett volna szakadnia, hogy minden, hogy ugymondjam szórakoztató helyen részt vegyen. Volt ugyanis: A polg. kaszinóban, másnap az olvasó egyletben felolvasás, no erről

ból, lasanként megszokták örökös otthonulését s nem is hívták sehová. Az a seb, a mit az a léha fráter olyan kiméletlenül ütött nemes, érző szívére, az mindig sajgott. . . .

S mindennapi imájába foglalta, hogy az ég hasonló csapástól óvja meg az ő szeretett kis Adáját. Margit részére nem volt semmi kéni valója. Ő azt egész energikusan visszautasította, a mikor Jolán eleintén célozgatott arra, hogy esetleg férjhez mehet. — Hogy ő nem akar férjhez menni, nincs az ő imádott kis mamáját, a mint Jolánt Adával együtt nevezték.

Karácsony előtt néhány nappal, együtt ült a két idősebb nővér, kézimunkával kezökben, barátságos kis, meleg szobájukban, a melynek ablaka oda néz ki, a hóval borított kertre. Ada átment a szomszédba, hogy álitólag a tiszteletesnének segítsen valamit házi teendőiben. De ez csak olyan ártatlan hazugság volt. Tudták jól, hogy karácsonyi ajándékot csinál nekik. Ők már megegyeztek az Ada krisztkindlije iránt. Jolán egy régen óhajtott Marlitt regényt vesz neki, diszkötésben. Margit pedig egy tekenősbékahéj fésűt.

Mind a ketten igen el vannak merülve

semmi rosszat sem akarunk mondani, mert egy szegény magyar haditengerész katona olvasta föl szenvedéseit, amit méltányolni tudunk. Azonkívül volt egy jótékony czélú előadás, a tűzoltók részére azt egy 48-as honvédtiszt leánya tartotta, illetve mutatott be ködfátyol képeket a „Korona szálloda nagytermében,“ sajnos gyér közönségnek ugy az első mint a második napon.

A vásártéren panoráma. És ugyancsak a „Korona“ éttermében egy hangzatos czímű orpheum, mely magát „Első budapesti elite daltársulatnak nevezte.“ Ez a hitvány banda, mely 5 női fényképet rakott ki az ablakba, hogy az ifjuságot is esetleg oda csábítsa, két hangtalan német primadonnával énekeltetett töménytelen trágárnál-trágárabb nótákat és kuplékat.

Alig énekeltek rosz magyarsággal egyegy nótát, már ismét a germanizáló ének fülsértő rikoltása ütötte meg a közönség halló érzékét. Közbe-közbe pedig a komikusok buta német viczezeit kellett azoknak végig hallgatni, kik megbotránkozva el nem távoztak.

Ez a német zengeráj minden csak nem elit, és minden inkább csak nem daltársulat. És ez a daltársulat kapott engedélyt.

Ugyancsak másnapra kapot engedélyt Fejérvári Imre bűvész és csaló is, akiről, hogy mit ír a „Pécsi Figyelő“ azt a hirrovatunkban találja meg a t. olvasó. Ezek után szeretnénk hallani már egyszer, hogy a mi közönségünk is azt kiálltja e még, hogy: „Panem et Circenses.“ Mi azt hisszük elég volt a komédiából. — Mert a mi közönségünk könnyen hívő, és felül minden kókler bandának, megsajnálja és megnézi.

De hogy tanul-e ott valamit azzal nem törődik, hanem másnap hallani, az eféle kijelentéseket, hogy „nem ért semmit. Nem volt érdemes megnézni. Bánom a pénzemnt stb. Mi ebből a tanulság? Az tisztelt közönség, hogy legyünk először magyarok és csak a magyar művészt pártoljuk. Másodszor pedig az hogyha elismegyünk egy zen-

munkájukba, s már jó ideje szóltanul ülnek a két ablaknál, midőn kopogás hallatszik az ajtón s nyomban rá belép Mili tant, az egész város Mili tantja.

— Hogy vagytok drágáim? Nagyon rég láttalak titeket, hát, mondom, már csak eljövök, megnézem; mit csináltok. Pedig, bizony ebben a komisz hidegben egész áldozat kimozdulni a házból. De mondom már egész nyugtalan voltam miattatok: aztán meg a kis Adáról olyan roszat álmodtam az éjjel! De hogy megszépült a gyerek! most láttam a tiszteletesék ablakábn. Bizony szép nagy leány lett belőle. Egész olyan, mint szegény anyátok volt, egész olyan hogy az Isten nyugtassa meg.

Jolán és Margit alig jutnak szóhoz, mig lesegítik a vendég kalapját, felsőjét. Az mag leül, s a divatos plüs táskából előszedi zsebkendőjét szemüvegjét, himzését és hozzáfog ő is a munkához.

— Mi ujság a városban Mili tant? — kérdi végre Margit, a mikor szóhoz juthat egy pillanatra.

— Semmi különös, lelkem, a koresolyabálra készül az egész világ. Az nagyszerű egy multság lesz. A tábornokné elfogadta

gerajt élvezni, ha nem magyar, hát füttyülje ki az ifjuság és a közönség. Ha jó a magyar bor a magyar kenyér és hus, hát akkor tanuljon meg magyarul, az a ripacs német banda.

Jusson eszünkbe mielőtt ilyen germanizáló truppott megnézzünk, a nemzet csalogányának *Blaha* Lujzának a némethez intézett nótája:

Sógor valamit sugok magának.
Válasszon engem tanítójának,
S meg tanítom, hogy milyen jó,
Milyen édes a magyar szó!....

Ha ez eszünkbe jut, akkor lehetetlen, hogy a becsületes munkával szerzett filléreink a germanizáló német banda zsebébe kerüljen. Ezek után pedig felkérjük az illetékes közigazgatási hatóságot, hogy ne adjon engedélyt, ilyen germanizáló kétes existenciájú truppnak, s ne engedje, s ne adjon alkalmat arra, hogy a közönséget kizsákmányolhassák. Bizunk a közigazgatás vezetőjének a főszolgabírónak erélyében, és reméljük, hogy jövőben az ilyenféle társulatnak nem fog engedélyt kiadatni.

Mert az a főszolgabíró ki annak idején a hozzá intézett németül irt folyamodványt is hazafiásan vissza utasította és ezáltal a magyar *sajtó* elismerését nyerte el: fölöle szeretjük hinni, hogy jövőben az élő nyelven történő germanizmust is meg fogja gátolni.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Pollák* Samu tamási kir. járásbírói jegyzőt a kaposvári kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Kinevezés.** A m. kir. kereskedelmi miniszter *Braunstein* Gyula bacsócskai posta

és távirda hivatali gyakornokot a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába m. kir. posta és távirda tiszté kinevezte.

— **Segédlelkészek áthelyezése.** *Palkó* József Duna-Földváról Szigetvárra, *Rathman* Endre Abaligetről D-Földvárra helyeztetett át. *Aulik* Dávid volt szigetvári segédlelkész betegség miatt az egyházmegyei szolgálat alól ideiglenesen felmentetett.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.** A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság *Ginner* Győző kaposvári lakost ideiglenes minőségben díjtalan iroda-kezelési gyakornokká nevezte ki.

— **Tanítók a mentés szolgálatában.** A kultuszminiszter a legutóbb kiadott körrendeletében felhívja a tanfelügyelőket, hogy a tanítókat az első segítség-nyújtáshoz szükséges ismeretekben kioktassák. A tanító és tanítóképzőkben a tanítási anyag megállapításánál figyelemmel lenni arra, hogy a tanulók ezeket az ismereteket elsajátíthassák. A működő tanítók között a kultuszminiszter tízezer példányban kiosztatja *Kovács* Aladár dr. budapesti mentő orvosnak az első segítség-nyújtásról szóló könyvét. A tanító egyesületekben a budapesti mentőegyesület által kiküldött orvosok felolvasást fognak tartani az első segítség-nyújtásról, vidéken pedig 3-4 napos kurzusokban fogják a tanítókat kioktatni.

— **A hű szolgálat jutalma.** Mint Szt.-Mihályfáról írják lapunknak, hogy ott a gróf *Andrássy* Aladár uradalmában már 47 év óta hű szolgálatot teljesítő *Horváth* József öreg bértest a földművelési m. kir. miniszter szolgálati éremmel tüntette ki, melyet az egybegyűlt uradalmi tisztikar előtt *Békéfy* Gyula tiszartó szép beszéd kíséretében tűzött a hű szolga mellére. — Ez alkalomból pedig a gróf, hű szolgájának a jelenben élvezett teljes fizetését mint nyugdíjat holta napjáig folyósította.

— **Pályázat.** A nagyatádi kir. adóhivatalnál egy adótisztai állás van üresedésben.

Pályázati kérvények tizennégy nap alatt adandók be a kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál.

— **Kántor Géza** a Kinában szerencsétlenül járt haditengerész és hajó kormányos felolvasását élvezte a múlt vasárnap és hétfőn a szigetvári közönség. A felolvasót érdeklél hallgattuk végig. A szépen megirt elbeszélés mindenkinek tetszett.

— **Hasznos madarak védelme.** Darányi földművelésügyi miniszter a mezőrendőrségi törvény alapján rendeletileg intézkedett a hasznos madarak védelme dolgában. A rendelet felsorolja azokat a madarakat, a melyeket ezentul nem szabad derüre-borura fogdosni, öldösni, pusztítani, a melyek fészket nem szabad szétrombolni, sem tojásait elszedni. Hogy az éneklők legtöbbje ide tartozik, az természetes. Csakis hatósági engedéllyel szabad ezentul ilyen madarat fogni, tojását fészket elszedni s így is csak tudományos célra és korlátolt számban (tíznel többet nem) sőt korlátolt idő alatt, minthogy az engedély 14 napnál tovább nem terjedhet. Postán, vasuton, gőzhajón csakis szállítási engedéllyel szabad szállítani a hasznos madarakat. Az engedély minden idevágó fajtaját szolgabíró, városokban a polgármester, esetleg a tanács adja. A kik vétnek a rendelet ellen, azokat megbüntetik. Ezt az okos és bölcös rendeletet minden községben kihirdetik s a mező öröket külön kioktatják rá. Az ellenőrzés pedig erdőőrnek, utftentartási személyeknek minden ilyen hatósági személynek egyaránt joga, sőt kötelessége.

— **Eltűnt fiu.** Egy iskolás fiu *Lakócsán* társaival játszás közben összeveszvéen, egyiket jól elrakta; mire a többi azzal fenyegetődzött, hogy az iskolában földadják s lesz majd hadd el, hadd. A fiu annyira megijedt, hogy rögtön elhagyta társait s a falut és nyomtalanul eltűnt.

— **Fejérváry Imre szökése.** Husvét elsőnapjának délelőttjén alaposan művészies kinézésű ur állított be *Vasary* Gyula ren-

a bálanyaságot. Te: az alispánnét megüti a guta, hogy nem őt szállították fel, pedig már egész biztosra vette. Mondja a mosóné, aki a múlt héten nálunk mosott, hogy már ruhát is rendelt magának. És most ez a lefőzés! Na de ilyet! Jusson eszedbe, hogy nem is fog feljönni a bála. meglátjátok, vagy elutazik akkora, vagy rosszul lesz, vagy valamit kitalál. Mérget lehet rá venni hogy így lesz. Hát ti megkaptátok már a meghívót?

— Nem is tudom, — szól *Jolán* közönyösen, mint akit nem nagyon érdekel az egész dolog, — azt hiszem: kaptunk valami meghívót tegnap. A volt az, *Margit*?

— Igen ott van az asztalon.

— Persze ti nem jöttök fel. Hej! de azért gondoltam ám valamit. — És nagyot sóhajt, míg szemüvege fölött kémlelve néz, hol egyik, hol másik leányra. — Na! nem találjátok ki?

De, mert sem *Jolán*, sem *Margit* nem találják ki, csak kérdőleg, szólanul néznek *Mili* tantra. az folytatja:

— Hát tudjátok azt gondoltam magamban, hogy ennek a szegény kis *Adának* ugye olyan kevés öröme van ebben az életben,

pedig igazán, hogy ráférne egy kis multság. Hát azt gondoltam, hogy, bizony elengedhetnék a koresolyabálra. Hiszen maholnap tizenhét éves lesz már. Csak nem kívánhatjátok, hogy mindég itt üljön köztetek mint valami bagoly. Szép is a leány, okos is, Isten ellen való vétek volna elzárni a világtól. Aztán az ördög nem alszik, mert, ha már ti nem is akartok férjhez menni ámbár azt sem okosan teszitek, de *Ada* elől nem szabad elzárni a szerencse útját. Az olyan derék, szép lány mint ő, könnyen jó parthiet csinálhat, Ugy! ugy! El kell jönni neki a koresolyabálra.

A két nővér meglepetve néz, hol egymásra, hol a vendégre. *Jolán*nak, az az érdekes, szép fehér arca szinte még fehérebb lett. Mintha a tél minden hava reá borult volna. Kerekre nyílt szemekkel néz maga elé. Míg végre kinos sóhaj tör ki színtelen ajkain.

— Nem lehet az, *Mili* tant

— Már ugyan miért ne lehetne, hiszen—

— Ruhája sincs arra való, — szól közbe *Margit* — meg aztán kivel menne fel?

— Hogy ruhája nincs! Hát két hét alatt, leltem, olyan ruhát állítunk ki neki, hogy

nem lesz párja az egész bálban. Meg hogy kivel jön fel? Hát én mire való vagyok? Hát ki gardirozta évekig a *Szabó* lányokat? Férjhez is ment mind a három a legjobban. Pedig bizony nyomába se léphettek *Adának*, sem szépség, sem szellem tekintetében.

— Más ismeretsége sincs.—szól *Jolán*, míg föláll s oda megy egész közel az ablakhoz uj szálát fűzni be a tüjébe, mert már alkosnyodik.

— *Lári-fári* az már az én dolgom. Avval ti ne gondoljatok. Ha egyszer magamra vállaltam, akkor jól is fog mulatni, arról felelek.

Denique az lett a vége, hoga mire *Mili* tant eltávozott, legnagyobb tépelőpés közt hagyta azt a kis családot, a mely eddig oly csöndes megnyugvásban élt, visszavonulva az élet zajától.

Soká nem aludt *Jolán* az éjjel. Izgatottan hánykolódott a forró párnákon. Csakugyan lelkismeretet csinált magának belőle, hogy az ő szeretett kis *Adáját* megfosza azon örömtől, a melyeket az ő korában joggal megvár, és igazán élvez minden fiatal lány.

De azért megborzadt arra a gondolat-

dőrfőkapitányhoz, hol „nagy közönségváro Fejérváry Imre spiritiszta-művésznak mutatva be magát, előadta, hogy értvén a szellemidézés s egyéb bűvészethez, játszási engedélyt kért két napra. Miután az elmondott műsor-számokban nem volt olyan, mi megengedhető ne lett volna, a főkapitány kiadta az engedélyt s már a délután folyamán plakátok hirdették a „Pannonia“ kávéházban a spiritiszta előadásokat. Vasárnap este aztán megkezdte a miszticizmus embere az előadást, még pedig azzal a reális műsor-számmal, hogy kijelentette, miszerint nem szed beléptidijakat, de a tényezőzés kellemtelenségei alól mindenki megválthatja magát egy-egy koronával. Mikor aztán ily formán összeszedett huszonhárom koronát, kezdetét vette volna a tulajdonképeni előadás de a megidézendő szellemek annyira makacsokdát, hogy csakhamar kisült, hogy Fejérváry Imre annyit ért a szellemidézéshez, mint a „Dalai Láma“ a kaláberhez. A közönség zugólni kezdett, mire néhány igenigen primitív bűvészeti mutatvány következett s mikor ennek sem volt meg a kellő hatása, a bűvész kijelentette, hogy hipnotizálni fog. Ez már tetszet volna a publikumnak, de nem tetszett a hatósági kiküldöttként ott levő *Sárkány* Ármán dr. rendőrkapitánynak, ki az előadást beszüntette, miután laikus embernek a hipnotizálás szigorúan tiltva van. Ez azonban annyira megharagította a közönséget hogy megakarták Fejérváry Imrét verni, ki csak hatósági fedezet mellett tudott az ütlegek elől menekülni s még vasárnap éjjel megszökött a városból. Miután azonban — hír szerint — a kőszáló művész minden szereplése ily csufon szokott

végződni, jóakarattal figyelmeztetjük a vidékieket is, hogy valahogy fel ne üljenek a „szellemidéző“-nek. — Az itt idézett hirt a Pécsi figyelőből vettük, amely teljesen megfélelt nálunk is a valóságnak, mert másnap este már senki sem nézte a bűvész ur előadását, úgy hogy ő maga volt kénytelen kora hajnalban az állomásra letolni a ládáját.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű *P s e r h o f e r* vértisztító labdacsoport, melyek teljesen ártatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véllünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekereset 1.25 frt-ért, 2 tekereset 2.30 frt-ért, 3 tekereset 3.35 frt-ért küld bérmentv *P s e r h o f e r* J. gyógyszerára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

Legujabb.

— **A polgári iskola alapkövetétele.**

Tegnap délután 3 órakor a városház tanácstermében tartott képviselő gyűlés tárgyat képezte a polgári iskola alapkövetétele. A gyűlést *B a l o g h* József városbíró nyitotta meg ezután pedig *V a r g h a* Sándor jegyző olvasta fel az alapkövetétele jövő okmányokat. Amely okmányok egy üveg hengerbe zártak. Ezután a képviselő testület a jelenlévő közönséggel az iskolához vonult, ahol dr. *S z a b ó* István lelkes beszéd kíséretében helyezte el a termő kőbe az iratokat. Az eljenzéssel fogadott beszéd

elhangzása után, a jelenlévők a szakadó esőben távoztak el a lefolyt ünnepség színhelyéről. Lapunk jövő számában közölni fogjuk a benn lévő iratok szövegét is valamint bővebben számolunk be a t. olvasó közönségünknek.

KÖZGAZDASÁG.

□ Szántunk mélyebben.

Évek óta hangoztatjuk a mély művelés fontosságát, szükségességét és feltétlen keresztülvitelét, s meggyőző érvekkel bizonyítjuk annak kiváló előnyeit, de sajnos tanácsunk a pusztában elhangzott szó marad. — Félnek a gazdák annak alkalmazásától, s ma is úgy vélekednek, hogy ha a termőföld alsóbb rétegét mélyen felporhanyítják, úgy a feltalajt a nyers holt föld felhozatával elrontják. — Pedig e félelem alaptalán. — Legjobban igazolja ez állításunkat az angol farmerek gazdálkodása, a kik a mély művelést a földtermékenység leghatalmassabb emeltyűjének tartják. — Hogy az angolok vélekedése minden kétséget kizáróan megállhat, az a következőkből világosan kitűnik.

A mélyen művelt talajban a növények gyökerei is mélyebben hatolhatnak le, ez által erősebben fejlődnek s szilárdabb állást-helyet nyernek. Fokozzuk a mély művelés által a talaj tevékenységét, vagyis a benne levő növényi és állati szerves maradványok korhadását, s a szervesen vagyis ásványi anyagok elmállását s mindkét esetben a növényi tápanyagok szaporodását, s azoknak a növényi gyökerek által való könnyebb felvételét; de növeljük a mély szántás által a föld termékenységét is, mert megnyitjuk al-

ra, hogy ezt a gyermeket ebből a meleg, szeretettel bélelt családi fészekből kibocsássa, a rideg világba, a hol esetleg olyan keserű csalódnak legyen kitéve, mint a minnőn ő ment keresztül.

A vége az lett a dolognak, hogy karácson estején, „Pusztai hercegnő“ diszköltése, és a teknősbékahej fésű közt, ott pompázott egy ruhára való fehér habos selyem, a mit Bécsből hozattak az Ada debutjére.

Ez volt aztán a meglepetés!

Ada sirva, kacagva borult, hol egyik, hol másik nővére nyakába. Most látta csak Jolán, hogy milyen igaztalan lett volna, megfosztani őt ettől az örömtől, s mennyire vágyódhatott ő titokban ez után, nem árulva el semmit belőle, hogy ne keserítse véle testvéreit.

S ki volt boldogabb mint Mili tant! Arra az időre, a mig a ruhát varrták, oda is költözött hozzájuk, s éjjelt nappallá téve, szorgoskodtak; mert bizony, az idő egy kicsit a körmükre égett.

A nagy nap esteje végre elérkezett. Ada plein parade áll a szoba közepén, mig testvérei folyton körülötte forognak, mindig találva igazítani valót rajta.

Az a karcsu, érintetlen, szüziesség, bájos gyermek, úgy néz ki abban az illusionnal díszített fehér selyemben, mint egy tünény. Azok az izgalomtól lázban égő ne-felejtéskék szemei szinte bevilágítják kedves, rózsás, gödröcskés, bársonyos két arcát.

Végre a kocsis megáll a ház előtt, és rögtön utána Mili tant lép be a szobába, a

ki ez alkalomra, — zöld plüshe van kötve, — akarom mondani — öltözve, és úgy néz ki, mint egy emlék könyv.

Még egy fényes csat is van a közepén értsd: derekán.

Aztán a kocsis elrobbog velük, ott hagyva a két nővért, a kik nagyobb izgatottságban vannak, mint a harmadik, a ki eltávozott.

Hajnali öt óra. A tűz vidáman pattog a két lány hálószobájában. Tarkázva a padló szőnyegét, a mint fellobog és ismét elborul.

Jolán összekulesolt kezekkel mélyen alszik. Nem rég aludt el, soká-soká imádkozott az éjjel, annak az édes, szeretett gyermeknek boldogságáért, a ki ma teszi első lépését a nagy világban.

Mem ébred föl, amint halkán nyílik az ajtó, és Ada lép be azon, egyenesen Margit ágyához közeledve. Az meg fölül, és álmosan dörzsölve szemeit, kérdi a hugától:

— Hogy mulattál?

— Istenem! Margit! de boldog vagyok! Soha! soha! ez életben ilyen jól még nem mulattam, s leül az ágy mellé, mig bemenőjét ledobja az asztalra. Egy fehér orgona szál rákandikál fejről homlokára, ő meg kihuzza fésűjét, s hamvas, szőke haja elomlik szép nyakán.

— Várj, meggyujtom a gyertyát, — s már teszi is Margit, amint mondja. Ada meg ott ül, szemével révetegül bámulva a távolba, mintha közelebb eső dolgot nem is látna, mint a bálterem, a honnan jött. Telje-

sen benne van még a közelmúltban.

— Beszélj már. Sokat táncoltál?

Ada összerezzon, és mosolyogva nyitja ki ajkait.

— Nagyon! A második négyest, kotilont és szupé csárdást egy idegen urral táncoltam, nem idevaló, fiatal őrnagy. Azt hiszem Pestről jött. Nagyon szép, elegáns, művelt uri ember. Haza is kísért Mili tanttal kocsin Szupirozás alatt a cigányt oda rendelte az asztalunkhoz, s nekem húzatott. Úgy irigylték a többi leányok! Pezsgővel is kínált, de Mili tant nem engedte, hogy igyam, és nem is tudom miért, de mintha nem szeretne volna, hogy az őrnagy udvarol nekem. Olyan furesán viselte magát. Pedig én nagyon — — nagyon boldog vagyok . . .

S piruló, szüziesség, szép arcát oda rejti a Margit keblére, lehuny szemekkel süsogva ez utóbbi szavakat.

— Hogy hívják azt az őrnagyot?

Ada felemeli fejét, s gondolkodva néz maga elé.

— Hogy hívják?... várj csak... igen, tudom már, Héderházi Gida, cs. és kir. kamarás.

Margit ijedten rezzen össze, s kezével oda kap a huga ajkához. Mintha vissza akarná ott tartani e nevet.

De már késő.

Jolán meghallotta, s kiugorva ágyából, rémült sikoltással bukott a szoba közepére.

tala azon éléskamrát, melyben a földnek tartalék tápanyagai kihasználatlanul hevertek.

További előnye a mély művelésnek abban nyilvánul, hogy a föld könnyebben megmelegszik, mert egyrészt a levegő könnyebben behatolhat s ez által a föld és a melegebb lég hőfoka között létező különbség kiegyenlített; másrészt az esővíz is többnyire olyan meleg, mint a levegő-könnyebben beszívárogthat, s utközben megosztja melegségét a földdel.

Következően hat a mély művelés a talaj nedvességi viszonyaira is, s a mint a tapasztalat bizonyítja, a mélyen szántott föld, nedves és száraz időjárásakor egyaránt kedvező állapotban van, s a növényeknek mindig a lehető legegyszerűsebb nedvességi fokot biztosítja ugyanis ha pl. egy kötöttebb földet csekélyen művelünk s az időjárás oly nedves, hogy a földnek likacsai, hézagai vízzel tökéletesen megtelnek, s a víz azokból a levegőt kiszorítja, akkor a föld eliszipasodik, elposványodik; ha ellenben egy ugyanolyan földet mélyebben szántunk meg, akkor ugyanazon nedvesség sokkal vastagabb föl rétegeken terjedhet szét s így a földnek ártalmára nem lesz. Viszont száraz időjárás alkalmával a mélyen művelt földben a hajcsövességnél fogva sokkal több nedvesség húzódhat a feltalajba, mint csekélyen művelt földben. a mely körülmény kora tavasszal a növények kifejlődésére nagyon kedvezően hathat.

Módot szolgáltat a mély művelés a gyökeres gyomok tökéletes elpusztítására, mert általa nemcsak a mélyen szétágazott gyökereket emeljük ki a földből, hanem a sekélyen fekvőket is, ezek betemetetvén elrothadnak. — Köztudomással hogy nálunk az aczat nagyon elterjedt gyom, és pedig olyan, mint a melynek egyszerű kibökődése még nem biztosítja annak teljes kipusztulását, mert gyökere egyenest lefelé, mélyen a talajba hatol, s folyton új hajtásokat nevel. Ha már most földünket mélyen megszántjuk akkor a le metszett aczatnak a felsőbb talajrétegekben maradt azon része, melyet a szántással megfordítottuk. télen át tönkre megy, az altalajban maradt rész pedig nem elég erős arra, hogy a mélyített talajrétegen keresztül a felüle ig tudna hatolni s így elpusztul.

A mély művelésnek nem megvetendő előnye az sem, hogy általa a termelés változatosabbá tehető, mert oly növények is felvehetőek a termelés körébe, melyek sekély talajon nem diszlenek; ennek következménye pedig a rizikó megoszása. Sőt mély művelés mellett ugyanazon növények ugyanazon helyre sokkal hamarább, sokkal rövidebb idő alatt ismét visszahozhatók. mert ha időközönként a földet mélyen felporhanyítjuk, ezáltal mintegy egészen új földet nyerünk.

A ki azonban mélyen műveli talaját, az gondoskodik egyuttal nagyobb trágya-

mennyiségről, úgy istállótrágya, mint műtrágyák alakjában is mert a mély műveléssel fokozódik ugyan a termés, de nagyobb lesz a tápanyag elvonás is; s bár a többletet egy ideig potolja a nagyobb mérvű elmál-lásból és felbomlásból származó tápanyag mégis ez nem elégítheti ki a növények igényeit teljesen.

Gabona-piacz.

Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgrm-ként értendők.

— Szigetvár, 1901 április 12 pénteken —

Buza	—	—	K.	7.	—	7	10
Rozs	—	—	"	6.	60	6	80
Árpa	—	—	"	7	—	—	—
Zab	—	—	"	6.	80	7	—
Tengeri	—	—	"	5.	80	6	—
Bükköny	—	—	"	9	—	—	—
Hajdina	—	—	"	6	—	—	—

Névy Zoltán dr. főszerkesztő. Kozáry Ede laptulajdonos és kiadó. Bárvárth Gyula felelős szerkesztő

Bährvárt Károly
Órák
Szigetvárot.
Mindennemű órák olcsón eladatnak és javíttatnak egy évi jótállás mellett.

Egy amerikai legújabb
Sokszorosító készülék
kezelése a legegyszerűbb meg-
lepőben szép 40-80 tiszta le-
vonatott ad, s hideg víz le-
mosással azonnal újra hasz-
nálható tintával s kellekkel
saját árban 12 frt-ért.
Kapható Kozáry Edénél.

Másoló (copir)
prés
Egy jó karban levő
jutányos áron eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Figyelemztetés! A híres **MAUTHNER FÉLE MAGVAK** zacskóin rajt áll a MAUTHNER-név. A melyen nincs rajt, az nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti- magvak
nem léteznek, mint a minöket
27 év óta szállít
MAUTHNER ÖDÖN
cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN
Irodák és raktárak: } VII. Rottenbiller-utca 33. (Közuti villamos megállóhelye.)
Elárusító helyiségek } VI. Andrassy-ut 23. (A m. kir. operával szemben.)
226 oldalra terjedő képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a Kiadóhivatal.

Kozáry Ede

Könyvnyomdája, Könyvkötészete, Könyv- és papirkereskedése,

a „**DELSOMOGY**“ kiadóhivatala
SZIGETVÁR, Zrinyi-tér 46. sz.

Elvállalja mindennemű nyomtatványok készítését

u. m.: Eljegyzési kártyák, bálai meghívók, névjegyek, gyász-
 jelentések, csinos kivitelben jutányos árért.

Raktár egyházi, ügyvédi és hivatalos nyomtatványokból

Nagy raktár irodai kereskedelmi, vonalzótt színes selyem és itató
 papirokból dus választék kereskedelmi és hiv. levél borítékokban,
 czégnymással 1000 drb. 6—9 K-ig.

Üzleti zseb, jegyzőkönyv, másoló, képes emlékkönyvek jutányos áron kaphatók.

**Nagy raktár legujabb képes levelezőlapokból,
 drb. 2 fillértől 40 fillérig.**

Saját kiadásu szigetvári látkép Aqaurell drb. 12 f Turbéki kápolna (platinó) drb. 10 f

Nagy választék legujabb bőr díszműárúkból u. m. Szivartárczák, him-
 zéssel s annélkül, Oisitier dohány és pénzes tárczák, Szivarkatartók Könyv-
 tartó vásznak, szijak, ebvezető és nyakszajak, kutya ostorok.

Kitünő minőségű hegedű hurok és kellékek.

Képeknek diszes keretbe helyezése jutányos áron
 eszközöltetik.

Raktáron sétabotok kezelő és inggombok nyakkendőtük

legujabb divat szerint.

Nagyraktár Szivarka hüvelyekből.